

## **1821- Κοτζαμπάσηδες εναντίον οπλαρχηγών: Οι δύο «παρατάξεις» που διαμορφώθηκαν με το ξέσπασμα της Επανάστασης, οι διαμάχες και οι ένοπλες συγκρούσεις..**

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)



Προκειμένου να καταλάβουμε τα όσα οδυνηρά συνέβησαν μεσούσης της Επανάστασης, θα πρέπει να πάρουμε τα γεγονότα με τη σειρά. Με το ξέσπασμα του εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα κατά του τουρκικού ζυγού αναδείχθηκαν ευθύς εξ αρχής δύο μεγάλες ομάδες, που λειτουργούσαν, ας πούμε, ως παρατάξεις:



Η μία ήταν οι οικονομικά ευκατάστατοι πρόκριτοι, που αποκαλούνταν επίσης και προύχοντες ή κοτζαμπάσηδες. Κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, ήταν επικεφαλής των ελληνικών χριστιανικών κοινοτήτων και τις εκπροσωπούσαν έναντι της οθωμανικής εξουσίας, αποτελώντας μια πρώιμη μορφή των μετέπειτα δημάρχων.

- Η άλλη ήταν οι στρατιωτικοί, που από την πρώτη στιγμή βρέθηκαν στο πεδίο της μάχης για την απελευθέρωση του έθνους. Επικεφαλής ήταν οι οπλαρχηγοί Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, Οδυσσέας Ανδρούτσος, Γεώργιος Καραϊσκάκης, Δημήτριος Ξηρός (Πανουργιάς) και άλλοι, που δεν τα πήγαιναν κατ' ανάγκη πάντα καλά μεταξύ τους.

- Υπάρχει και μια μικρότερη ομάδα, οι ισχυροί караβοκύρηδες των νησιών (Υδρας, Σπετσών, Ψαρών και Κάσου), που με τον στόλο τους διεξήγαν εμπορικές συναλλαγές τα προηγούμενα χρόνια και τώρα διέθεταν τα πλοία τους για την πατρίδα, έχοντας όμως πολλοί από αυτούς στο πίσω μέρος του μυαλού τους ως στόχο να αποκομίσουν μεταγενέστερα οικονομικά οφέλη.

” Έρχομαι και σε διόχνω”

Η δεύτερη Συνέλευση του έθνους εκλέγει πρόεδρο του Εκτελεστικού τον 58χρονο οπλαρχηγό Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη με αντιπρόεδρο τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη,

ενώ πρόεδρος του Βουλευτικού ορίζεται ο 32χρονος αγγλόφιλος Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, για τον οποίο ο Γέρος του Μοριά θα πει μέσα στην αίθουσα: «Σου λέω να μην κάτσεις πρόεδρος, γιατί έρχομαι και σε διώχνω με τις λεμονόκουπες και με τη βελάδα (σ.σ. επίσημο μαύρο σακάκι) που ήρθες». Ο Γέρος του Μοριά υποβάλλει την παραίτησή του από το αξίωμα που κατείχε, αλλά δεν γίνεται δεκτή.

Οι διαμάχες συνεχίζονται με κάθε ευκαιρία, ακόμη και για το πού θα εδρεύει το κάθε σώμα εξουσίας. Ο Κολοκοτρώνης, από τη θέση του αντιπροέδρου του Εκτελεστικού, πείθει τα μέλη του να εγκατασταθούν στο Ναύπλιο, του οποίου φρούραρχος είναι ο γιος του, Πάνος, ενώ τα μέλη του Βουλευτικού παρέμειναν αρχικά στο γειτονικό Αργος και ακολούθως, από το φθινόπωρο του 1823, στο Κρανίδι Αργολίδος, που απέχει περίπου 80 χιλιόμετρα, ώστε εάν συμβεί οτιδήποτε να είναι κοντά στα νησιά Υδρα και Σπέτσες, τα οποία ήταν με το μέρος των πολιτικών.

### Γενικευμένη σύγχυση

Πρακτικά στα τέλη του 1823 έχουμε δύο αντίπαλες κυβερνήσεις σε δύο διαφορετικά μέρη, προκαλώντας όπως ήταν λογικό γενικευμένη σύγχυση στον πληθυσμό. Όπως αναφέρουν οι ιστορικοί Θάνος Βερέμης, Γιάννης Κολιόπουλος και Ιάκωβος Μιχαηλίδης στο βιβλίο τους «1821: Η δημιουργία ενός έθνους - κράτους» (εκδόσεις Μεταίχμιο), οι Ρουμελιώτες και οι Υδραίοι επέλεξαν να παραμείνουν ενωμένοι γύρω από την κυβέρνηση του Κρανιδίου που ηγούνταν οι πολιτικοί, ενώ οι Πελοποννήσιοι πολύ σύντομα διχάστηκαν, καθώς οι οπαδοί του Κολοκοτρώνη συγκεντρώθηκαν γύρω από την κυβέρνηση του Ναυπλίου (που αργότερα μεταφέρθηκε στην Τριπολιτσά), αλλά κάποιοι από τους προκρίτους της περιοχής αυτομόλησαν προσχωρώντας στο αντίπαλο στρατόπεδο θεωρώντας ότι εκεί εξυπηρετούνταν καλύτερα τα συμφέροντά τους.

Από το Κρανίδι η «κυβέρνηση» των πολιτικών κηρύσσει παράνομο το Εκτελεστικό στο οποίο είχαν τεθεί επικεφαλής οι στρατιωτικοί και διορίζει νέο, με επικεφαλής τον Υδραίο μεγαλοκαρaboκύρη Γεώργιο Κουντουριώτη και μέλη τούς Παναγιώτη Μπόταση, Ιωάννη Κωλέττη, Νικόλαο Λόντο και Ανδρέα Ζαΐμη. Η μια κυβέρνηση κατηγορεί την άλλη ως παράνομη.

### Σε Αρκαδία και Αργολίδα

Η ρήξη των παραδοσιακών με τους νέους φορείς της εξουσίας, ήτοι των πολιτικών με τους στρατιωτικούς του Μοριά, κορυφώνεται το διάστημα από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 1824, όπου καταγράφονται εμφύλιες πολεμικές συγκρούσεις σε Αρκαδία και Αργολίδα. Οι πολιτικοί αποκτούν εξαρχής πλεονέκτημα, καθώς στις τάξεις τους βρίσκονται, μεταξύ άλλων, οι νησιώτες εφοπλιστές και κεφαλαιούχοι,

οι περισσότεροι Ρουμελιώτες οπλαρχηγοί (δεν θα πρέπει να μπερδευόμαστε, οι αγωνιστές της Στερεάς πηγαίνουν με τους πολιτικούς), το μεγαλύτερο μέρος των Πελοποννήσιων γαιοκτημόνων και οι περισσότεροι φιλέλληνες και Έλληνες του εξωτερικού. Ο Μαυροκορδάτος δηλαδή έχει μαζί του κάποια από τα εμβληματικότερα ονόματα του Αγώνα, όπως είναι ο Ανδρέας Μιαούλης, ο Ανδρέας Λόντος, ο Γεώργιος Κουντουριώτης και ο Αναγνωσταράς.

Στον αντίποδα, οι στρατιωτικοί της Πελοποννήσου έχουν μεν ικανούς αγωνιστές όπως ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, ο γιος του, Πάνος, και ο Νικηταράς ο Τουρκοφάγος, αλλά είναι σαφώς ευάριθμοι και με λιγότερο οπλισμό.

**Πηγή:** [iellada.gr](http://iellada.gr)